

**TÁMOP-5.5.2-11/2-2012-0131
ZÁRÓTANULMÁNY**

1. Szervezet adatai:

Név:	Dél-alföldi Regionális Társadalomtudományi Kutatási Egyesület
Székhely:	6721 Szeged, Sajka u. 16.
Levelezési cím:	6721 Szeged, Sajka u. 16.
Telefon:	+3662 641-580
Fax:	+3662 641-580
Internet:	www.dartke.hu
E-mail:	info@dartke.eu
Hivatalos képviselő neve:	Dr. Nagy Gábor Dániel
Kapcsolattartó neve:	Dr. Nagy Gábor Dániel
Kapcsolattartó elérhetősége (telefon, e-mail):	+36309061735
A szervezet tevékenységi területe:	Magyarország
A szervezet tevékenységi hatóköre (helyi, kistérségi, megyei, országos):	országos
Éves bevétele, annak forrása(i):	184,340 eFt 1. Közhasznú célú működésre kapott támogatás: 15.357 eFt b, központi költségvetésből: 4.635 eFt c, helyi önkormányzattól: 10.535 eFt d, egyéb: 187 eFt 2. Pályázati úton elnyert támogatás: 135.528 eFt 3. Közhasznú tevékenységből származó bevétel: 32.271 eFt 4. Tagdíjból származó bevétel: 20 eFt 6. Pénzügyi műveletek bevételei: 1.164 eFt
Fizetett alkalmazottainak száma (adott évben):	22

Önkénteseinek száma (adott évben):	30
Szervezet profiljának bemutatása:	<p>A Dél-Alföldi Regionális Társadalomtudományi Kutatási (DARTKE) Egyesületet 2004 májusában hozták létre társadalomtudományokkal foglalkozó kutatók és egyetemi oktatók. Az egyesület tiszteletbeli elnöke Dr. Utasi Ágnes, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Szociológia Tanszékének egyetemi tanára. Az egyesület elnöke Dr. Nagy Gábor Dániel, az SZTE oktatója. Az egyesület létrehozásának célja empirikus társadalomtudományi kutatások koordinációjának, illetve egyetemi hallgatók tudományos jellegű munkatapasztalat-szerzésének a biztosítása volt. Ennek megfelelően az egyesületünk megalakítása óta bevonunk szervezetünk munkájába egyetemi hallgatókat.</p> <p>Alapvető misszióink megvalósítása érdekében az egyesületünk megalakítása óta bevontunk szervezetünk munkájába az egyetemi hallgatókat. 2006 tavaszától újjára indítottuk a gyakornoki programunkat, amelynek során társadalomtudományi kutatások iránt érdeklődő egyetemi hallgatók vesznek részt – egy vezető kutató koordinálása mellett – empirikus kutatásokban. A gyakornoki program sikerét jelzi, hogy jelenleg 6 korábbi gyakornokunk PhD-hallgató, közülük ketten ösztöndíjas doktoranduszok. Sikeres továbbtanulásukban elismerten nagy szerepe volt a DARTKE Egyesület keretei között szerzett kutatási tapasztalatnak, a szakmai támogatásunkkal elkészült TDK-munkáknak, publikációknak.</p>

2. A szervezet önkéntes programja:

a. Az önkéntes program neve: **Önkéntességgel az integrációért**

b. Az önkéntes program időtartama: **12 hónap**

A projekt megvalósításának kezdete: **2012. 11. 01.**

A projekt megvalósításának befejezése: **2013. 10. 31.**

c. Rövid tartalma, célkitűzései (miért, milyen helyi igényekre, szükségletekre alapozva valósította meg a programot a szervezet)

A tervezett projekt keretében az önkéntesség elterjesztését és az önkéntesekkel való tapasztalataink megosztását, valamint a társadalmi integráció növelését tűztük ki célul. A projekt kiválóan illeszkedett eddigi tapasztalatainkhoz, ugyanakkor lehetőséget adott számunkra, hogy az oktatási fókuszot megtartva, azt bővítve, komplex módon tudjunk hozzájárulni az önkéntesség elterjesztéséhez, illetve önkéntes helyek biztosításához. További célként tűztük ki, hogy az önkéntes lehetőségek biztosításával mindenki, de elsősorban a hátrányos helyzetű személyek képesek legyenek élni a lehetőségeikkel, megtanuljanak és elsajátítsanak olyan készségeket, képességeket, amelyek segítségével növelhetik foglalkoztatási esélyeiket. Mindezek mellett olyan aktív állampolgárrá válást elősegítő tapasztalatokat és ismereteket szerezzenek önkénteseink, amelyek nemcsak a saját, hanem a szűkebb-tágabb közösségük boldogulásához is hozzájárul.

Ennek érdekében Deszken egy önkéntes pontot hoztunk létre, ami segítségével minden korosztály tagja hozzájutott az önkéntességgel kapcsolatos információkhoz.

A projekt hosszútávú célja az volt, hogy az önkéntesség, az önkéntes tevékenység Deszken, illetve annak tágabb vonzáskörzetében nagyfokú ismertségre és általános társadalmi megbecsülésre tegyen szert. További célkitűzésünk, hogy a hátrányos helyzetű személyek, kiemelten a romák integrációját önkéntesek bevonásával segítsük.

d. Az önkéntes program megvalósítása (főbb lépésekre kérjük térjen ki: **Önkéntesek toborzása, kiválasztása, felkészítése, elismerése, önkéntesek feladatai az adott programban, szerződéskötés az önkéntessel, szerződéskötés önkormányzattal, vállalatokkal egyéb civil szervezettel; önkéntesekkel történő kapcsolattartás, helyi mentor szerepe, kiválasztása, felelőssége)**

Megvalósítás

A projekt számszerűsíthető eredményei a következőképpen foglalhatóak össze. A projekt keretében 140 fő önkéntest alkalmaztunk, akikből 63 fő hátrányos helyzetű munkavállaló, munkanélküli, akik foglalkoztatást helyettesítő támogatásban is részesültek (FHT). A programba bevont önkéntesek összesen 5073 munkaórát teljesítettek.

A projekt során számos hossz távú programsorozatot indítottunk el, melyek a projekt utolsó negyedévében is folytatódnak. A kezdeti indulás óta az önkénteseink sok új ötlettel álltak elő, melyeket nagyon hasznosan be lehetett építeni a programokba, azokat

tartalmassá és színessé téve. Hosszú távú programjainkat természetesen a projektzárás követő fenntartási időszakban is folytatni szeretnénk, hiszen ezek nagyon jól működnek már, mind az önkéntesek, mind az abban résztvevők számítanak rá. Ezen hosszú távú programjaink a következők:

Ruha, cipő, gyermekjáték és könyvadományokat gyűjtünk rászoruló, hátrányos helyzetű családok számára. Az adományokat három település négy pontján gyűjtjük: Szegeden két helyen, Deszken és Újszentivánon egy-egy helyszínen lehet leadni a már szükségtelenné vált használt, de még jó állapotban lévő holmikat. Az erre felhívó plakátot több, jól frekvenciált helyszínen is kifüggesztettük, így mindig felhívja a járókélok figyelmét az adományozásra. Mivel sikeres a gyűjtési program, nagyon sok adományt kapunk folyamatosan. Ezeket önkénteseink válogatják át, minden darabot alaposan megvizsgálják, ezzel biztosítva, hogy a rászorulókhhoz csak a jó minőségű dolgok jussanak el. Ezáltal nem kell úgy érezniük, hogy degradáló lenne számukra élni az adományok nyújtotta lehetőségekkel. Az átválogatás során önkénteseink általában évszaknak megfelelően különítik el a ruhákat és cipőket, majd zsákokba teszik azokat, úgy, hogy lehetőleg minden zsák tartalmazzon női, férfi és gyermekruházatot is. Ezeket a zsákokat a hódmezővásárhelyi irodánkban tároljuk az osztásig. Sok nélkülöző családot ismerünk, részükre önkénteseink segítségével juttatunk el összeállított csomagokat.

A másik mód az adományok kiosztására a ruhabörze. Ennek nagyon nagy sikere van mindig. A rendezés előtt körül-belül két héttel meghirdetjük a programot, melyre nagyon sok család szokott ellátogatni. Önkénteseink alkalmanként átlagosan 15-20 zsáknyi ruhát pakolnak ki a helyszínen, azokat fajtánként különrakva, igényesen elrendezve, ezzel segítve a keresett darabok megtalálását. Ez körül-belül 1-2 órát vesz igénybe, majd a börze alatt végig segítséget nyújtanak a megfelelő darabok megtalálásában és kiválasztásában. A sikert mutatja az is, hogy a börzén résztvevők mindig széles mosollyal az arcukon távoznak, jól felpakolva és a következő alkalom után érdeklődve.

Oktatási és mentorprogram működtetése tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek számára. A programban helyi főiskolás és egyetemista önkéntesek vesznek részt főként, akik lelki támogatás és kompetenciafejlesztés keretében segítenek a gyerekeknek az iskolai feladatok megoldásában, tanulmányi felkészítésben, valamint különböző kulturális programokat szerveznek számukra.

Angol nyelvi tanfolyamunk, melyet munkakeresők számára indítottunk, szintén nagy sikernek örvend. A heti rendszerességgel tartott órákat ma már naponta, kétnaponta tartja önkéntesünk, így nagyon intenzíven fejlődhetnek a résztvevők. Az igény is nagy rá, a létszám szinte mindig állandó.

Társadalomtudományi kutatások szervezése és lebonyolítása önkéntesek segítségével. Mivel szervezetünk elsődlegesen ebben a profilban érdekelt, így önkénteseink nagyon sokat tevékenykednek ezen a területen, akár a lekérdezésekben, akár a felvett kérdőívek, interjúk rögzítésében. Augusztus folyamán ilyen, nagyobb volumenű lekérdezés volt a Szegedi Ifjúsági Napok keretében történő lekérdezés volt.

A hosszú távú programjaink mellett rövid, akció jellegű programokat is szervezünk, melyek az utolsó negyedévben a következők voltak:

- Önkénteseink javaslatára rajzpályázatot hirdettünk a deszki általános iskolások körében, melynek témája, hogy a jövő generációja miként képzelel el az önkénteskedést. A szervezésben, előkészületekben, kiadványszerkesztésben, díjak beszerzésében és összeállításában, valamint azok kiosztásában is önkénteseink munkája köszön vissza. Sok pályázat érkezett, melyek közül az önkénteseinkből álló csapat, az általános iskola

igazgatója, a deszki Nyugdíjas Klub vezetője, és a deszki Faluház és Könyvtár vezetője választotta ki a díjnyertes műveket három kategóriában. A fő szempont nem a művészi kivitelezés volt, hanem az önkéntességnek a minél ötletesebb, kreatívabb és fantáziadúsabb bemutatása. A díjátadó ünnepségen önkénteseink osztották ki a díjakat, valamint egyik önkéntesünk beszédet mondott az önkéntességről.

- A deszki Falunapon önkénteseink végezték a gyermekek számára az arcfestést, valamint tartottak kézműves foglalkozásokat (barátság karkötő készítés, szélforgók készítése, gyöngyfűzés) a gyerekek és a szülők nagy örömeire.
- Önkénteseink segítségével télire való tűzifát gyűjtöttünk rászoruló családok részére a Deszk-Kláralfalva között elterülő ártérben, melyre a DALERD Zrt. adott engedélyt.

Önkéntesek toborzása.

A toborzás több platformon is futott párhuzamosan, Deszken a szórólapozás mellett plakátok segítségével és a helyi társadalmi élet fontosabb szereplőinek, közösségeinek megkeresésével sikerült a faluban elérni, hogy mindenki értesüljön az Önkéntes Pont megnyitásáról és működéséről. Deszken az érdeklődőket a Tempfli téri irodánkban fogadtuk és néhány alkalommal az önkéntes feladatoknak is itt, helyben oldottuk meg. A deszki önkénteseinknek ebben az irodában tartottuk a felvilágosítást és a képzéseket, valamint a számítástechnikai oktatás is itt történt.

A szegedi toborzás plakátokon kihelyezésével történt, amelyeket civil szervezetek irodáiban és az egyetemen helyeztünk el. A hátrányos helyzetű munkanélküli, (szociálisan támogatott) rétegre külön figyelmet fordítottunk a speciális helyzetük és érzékenységük miatt, személyes megkeresésekkel és önkénteseket toborzó esti beszélgetéseken értük el, hogy magukévá tegyék az elképzelést, hogy másokon segíthetünk és a saját integrációjuk lehetőségeként lássák az önkéntességet, vagyis ilyen módon aktív tagjai legyenek a társadalomnak.

Szerda esténként közös megbeszéléseket tartottunk az önkénteseinkkel, ezeken a megbeszéléseken rendszeresen jöttek új jelöltek, az önkénteseink barátai, rokonai, szomszédjai, akik nagytöbbségben önkéntesek is lettek.

Önkéntesek kiválasztása

Az önkéntesek kiválasztásánál nem paramétereztük semmilyen módon, hogy kit fogadunk magunk közé, minden érdeklődőt, aki szeretett volna az önkéntes csapatunk tagja lenni és tevékenyen részt venni a feladatokban, befogadtunk és megtaláltuk számára azt a helyet, feladatkört ahol hasznos és fontos tudott lenni. Képzettségen, korban és ambícióban az egész lehetséges palettát átöleltük, 15évestől a 70 közeliig, a hatosztályostól a doktori iskolát végzettig, a munkaerőpiacon aktív, munkanélküli, segélyezett, nyugdíjas és diák is voltak az önkénteseink között. Az egyéni feladatok kiosztásánál történt a kiválasztás, az angolórát természetesen angoltanár tartotta, az informatikaképzést informatikus, a gyerekekkel pedagógusok vagy pedagógushallgatók foglalkoztak. A ruhaadományok gyűjtésénél, válogatásánál, elraktározásánál és az adományok kiosztásánál bárki részt vehetett, akinek éppen az ideje vagy a kötelességtudása megengedte, hogy részt vegyen.

Önkéntesek felkészítése

Azokat az önkénteseinket, akik első alkalommal lettek önkéntesek, először a csoporttal ismertettük meg ezzel párhuzamosan a céljaink és elképzeléseink vázolására is sor került. A következő lépésként az önkénteseink történetei és elbeszélései segítettek az új érdeklődő felkészítését, ennél a pontnál már eldölt, hogy szeretne-e önkéntes lenni vagy nem. Harmadik lépcsőfokként a konkrét feladat előtt napokban felkészítettük, hol, mi és milyen módon fog történni és az aktuális feladathoz, milyen materiális támogatást tudunk nyújtani vagy a közlekedést és az anyagok szállítást, hogy tudjuk megoldani.

A pályázatban szereplő kétnapos önkéntes felkészítést a CC Training Oktató Kft. folytatta le, Szegeden több alkalommal a DARTKE egyesület Ötlettermében az Attila utcai irodájában, Deszken a Nyugdíjasklubban és Újszentivánon a Civil házban, így az önkénteseink felkészítése teljes körűvé vált.

Önkéntesek elismerése

Az önkéntesség jellegéből adódóan, anyagi elismerés nem történt, de számtalan esetben érvényesült valamilyen elismerés vagy jutalmazás. Önkénteseinknek többször tartottunk önkéntes napot, ahol kvalifikált főként társadalomtudománnyal foglalkozó kutatók és egyetemi tanárok előadásait hallgathatták társadalomról, munkaerő piaci integrációról és egyéb a csoport érdeklődésére számító kutatási területekről. Az konferencia végén vendégül láttuk az önkénteseinket egy vacsorára, amit a kutatókkal és egyetemi tanárokkal közösen fogyaszthattak el, ezután pedig táncmulatság volt a program. Ezek az alkalmak a csoport kohézióját növelték és az önkéntes munkájuk elismeréseként is felfogható. Azok az önkéntes tanárok, akik néhány hónapos képzést vagy oktatást tartottak a nyugdíjasoknak és munkanélkülieknek, a tanulóktól ajándékokat kaptak, ilyen módon ismerték el a munkájukat, amitől mindig meghatódtak és még aktívabban részt vettek az Önkéntes Pont életébe. A deszki falunapra és majálisra nagyon sok szegedi önkéntesünket vittük ki, az önkéntességet terjeszteni, miközben a bográcsokban megfőtt az ebéd, az ilyen és hasonló eseményeket minden alkalommal elismerésként élték meg az önkénteseink.

A közös megbeszéléseken a jelentősebb események végrehajtói, külön név szerint kiemeltük ezzel tekintélyt szereztek a többiek előtt és az önbizalmukat is erősítette az elismerésnek ez is egy formája. Maga a csapathoz tartozás lehetősége volt a legnagyobb elismerés.

Az önkéntesek feladatai az adott programban.

Kétféle módon közelítettük meg a feladatok kiosztását a programban. Az elsődleges, ahol a tervezett feladatokhoz kerestünk önkénteseket, ilyen volt például a tanulók mentorálása, erre a feladatra pedagógusokat és pedagógushallgatókat toboroztunk. A másodlagos megközelítése, amikor az önkéntesünk képzettségére építettük fel a feladatokat ilyen volt pl. az angolnyelv oktatása. Tehát az elsődleges volt, hogy a feladathoz önkénteseket kerestünk, másodlagos, hogy az önkéntesünk képzettségére szerveztünk programot.

A programban a feladatok kiosztásánál, mindig az önkéntes képességeinek, végzettségének, lehetőségeinek és idejének figyelembevételével történt. Ahogy a tapasztalatokat gyűjtöttük, már azt is próbáltuk figyelembe venni, előrevetíteni, hogy az aktuális feladat elvégzése után is mindenki elégedett legyen az eredménnyel, az önkéntes is, a szervezetünk is és az együttműködő szervezet vagy intézmény is.

Szerződés-kötés az önkéntessel

Szerződéskötésre az önkénteseinkkel minden alkalommal az első aktív napjuk előtti napokban a konkrét feladat megbeszélésekor került sor, a teljesítési lapot pedig a feladatvégzés helyszínén, ha terepen voltunk, akkor utána az irodában töltöttük ki és írta alá az önkéntesünk. A szerződéskötésig legalább egyszer vagy többször találkoztunk a jelölttel, addigra már kiderült, hogy elég komoly a szándék részéről, hogy ezt dokumentálhassuk is. A szerződés megkötésekor megbeszéltük a KÖT ide vonatkozó pontjait azért, hogy az önkéntes tisztában legyen a jogi lehetőségeivel, kötelezettségeivel és felelősségével.

Szerződéskötés az önkormányzatokkal

A pályázat beadásakor már rendelkezniünk kellett Deszk önkormányzatának az együttműködési szerződésével, mert az ő településükön valósítottuk meg az Önkéntes Pontot, részükről a támogatás a projekt kezdetétől együttműködő és támogató. A deszki Önkéntes Pont továbbra is aktívan fog működni a falu életében, ennek biztosítására az önkormányzattal, további három éves együttműködési szerződést kötöttünk, amelynek során díjmentesen rendelkezésünkre bocsátják a következő három évben a falu életében már közismerté vált irodánkat, ezzel is megkönnyítve az Önkéntes Pont továbbműködését.

Az újszentiváni Civil Ház dolgozóival jó kapcsolatot alakítottunk ki és ápoltunk, közös programokat terveztünk és valósítottunk meg, ezért rajtuk keresztül az újszentiváni önkormányzattal is sikerült együttműködési szerződést kötnünk, részükről is maximális volt a támogatás.

Vállalatok

A programok és képzések szervezéséhez és lebonyolításához vállalkozások együttműködését kerestük, a kiválasztás folyamán több vállalkozással is sikeres tárgyalásokat hajtottunk végre. A kiválasztás az árajánlataik megtétele után a szolgáltatás minősége az ára és az önkéntességhez való viszonyulásuk alapján történt. A döntésünk utólag is jónak bizonyult, hiszen heti rendszerességgel kölcsönkaptunk egy kisteherautót a kiválasztott vállalkozások kapcsolataink keresztül.

Szerződéskötés egyéb civil szervezetekkel

Már a pályázat beadásakor is voltak együttműködési szándékot mutató partnereink, ezekkel szerződést is kötöttünk. A program előrehaladásával, újabb szervezetekkel terveztünk közös programokat, főleg a hátrányos helyzetű gyermekek mentorálására, valamint olyan szervezetekkel, akik gyerekek sportolásában vagy kézműves foglalkozások tartásában illetékesek, és nem utolsósorban roma szervezetekkel is együttműködtünk, amit szerződéseinkben dokumentáltunk.

- Együttműködési szerződést kötöttünk
- Deszk Község önkormányzata
- Újszentiván Község önkormányzata
- Csongrád Megyei Kormányhivatal
- Szeged és Térsége Eötvös József Gimnázium, Zoltánfy István Iskola (Deszk)
- Deszki Művelődési Ház és Könyvtár
- Deszk Cigány Kisebbségi Önkormányzat
- SZKTT Szociális Szolgáltató Deszki Kirendeltsége
- Agóra Alapítvány

- Szeged-Kiskundorozsma Kézilabda SE
- Bánát-Szerb Kulturális KHE

Önkéntesekkel történő kapcsolattartás

Az önkénteseink közötti komoly baráti kapcsolat alakult ki, ez eddig nagyban megkönnyítette a kapcsolattartást egymás között. Rendszeres találkozókat tartunk ahol az önkéntesség megbeszélésén túl még a magánéleti eseményeikről is beszámolnak, és kötetlenebb csapatépítő tréningeket is tartunk; alkalmanként közös játékok (pl. pingpongozás) és beszélgetések történnek. Aki esetleg lemaradt ezekről az eseményekről a facebook-on deszki öp néven csoportot alakítottunk és ott figyelemmel követhetik az eseményeket, esetleg hozzá is szólhatnak. Az önkénteseink körében előfordul, hogy már maguk is szerveznek közös programokat, ÖP irányítás nélkül is. Az e-amilen keresztüli kapcsolattartás is rendszeres, habár még van olyan önkéntesünk, akinek az otthonában nincs internet kapcsolat, ezért ezt a lehetőséget csak korlátozottan tudjuk használni. Az Önkéntes Pontnak van egy web oldala, amelyen keresztül formálisan informálódhatnak a történésekről.

Helyi mentor szerepe és kiválasztása

A pályázatban vállaltuk a megyei önkéntes centrummal való együttműködést, amit Szegeden a Csongrád Megyei Önkéntes Centrum - Talentum Alapítvány működtet. Velük már a pályázat beadása előtt együttműködési szerződést kötöttünk. Az első néhány megbeszélésen az Önkéntes Centrum munkatársa, Tóth Krisztina segítségével tartottuk a kapcsolatot és az ő segítségével kezdtük el az együttműködést az ő szervezésében találkoztunk a többi Önkéntes Pont képviselőivel. Amire a mentorkiválasztás felmerült volna, addigra már a kapcsolatunk elmélyült, és részleteiben is ismertük egymás álláspontját, illetve együttműködési szándékát. A kiválasztás tehát, egy mindenki megelégedettségét kinyilatkoztató véletlenszerű folyamat eredménye.

Az önkéntes centrum mentora figyelemmel kísérte a projekt időszakot, havonta jelentettük az eseményeket és elért eredményeket, heti rendszerességgel találkoztunk és értékeltük az elmúlt időszakot a tervezést gyakorlatias tanácsaival segítette, havonta dokumentált formában értékelt. A projektzárás után az együttműködést folytatjuk az önkéntes centrummal, ezenkívül a mentorunk is biztosított a további támogatásáról, ezt egy együttműködési szerződés formájában dokumentáltunk is.

e. Az önkéntes program megvalósítása során felmerült kockázatok, és azok kezelésére tett intézkedések)

A program elindulásakor még nem voltunk tisztában azzal, hogy hányan szeretnének az önkéntes feladatok ellátásában tevékenyen részt venni, ezért a toborzásra nagyobb hangsúlyt fektettünk. Az előzetes felmérés azt mutatta, hogy az érdeklődés megfelelő, de feladatokat vállaló önkéntesünk még nem volt megfelelő létszámban az első hónapban. A toborzásra szánt többlet energia eredményeként a projekt végére már 140fő önkéntesünk tevékenykedett.

Egy vállalkozótól heti rendszerességgel kaptuk kölcsön egy kisteherautót, az adományok szállítására. A kölcsönkapott kisteherautó az egyik adományosztásra készülődve, amikor éppen Deszkre szállítottuk az adományokat, egy személygépkocsival összekoccant és

felmerült egy valamekkora anyagi kár, ami a biztosítón keresztül lett rendezve.

f. A projekt megvalósításával összefüggő menedzsment és adminisztrációs tevékenységek (elért eredmények, az eredmények értékelése)

A projekt neve „Önkéntességgel az integrációért” már utal a küldetésünk irányultságára csatlakozva az Európai stratégiai elképzelésekhez, ami részben a szegénység önkéntességen keresztüli kiszorítása, valamint a társadalmi kohézió erősítése. Ennek megfelelően alakítottuk a stratégiánkat olyan irányba, hogy minél több hátrányos helyzetű polgárt nyerjünk meg az önkéntesség vállalására és támogatására.

Az önkénteseinkkel és az együttműködő szervezetekkel is bizalmas viszonyt sikerült kialakítanunk, mivel minden résztvevő érezhette, hogy az önkéntességen keresztül rengeteg olyan tapasztalatot, tudást és kapcsolatot szerezhettek, aminek a birtokába egyébként nem kerülhettek volna. Azok a csoportok, akiknek programokat szerveztünk, mint például a nyugdíjasok, akik számítógép kezelést tanulhattak, vagy a gyerekek, akik rajzpályázaton vehettek részt, illetve azok a rászorulóok, akik a ruhabörzékenk jutottak ruhához, cipőhöz, könyvekhez vagy éppen tűzifához, nagyon elégedettek voltak és várják a folytatást. A motiváció a további működéshez megvan, az önkénteseink tanultak és tapasztaltak annyit az elmúlt egy év alatt, hogy rájuk támaszkodva tudjuk folytatni az önkéntes pont működését.

Az adminisztráció ebben a projektben is fontos szerepet töltött be, hiszen az indikátorok ezeken keresztül váltak látható, számszerű adattá. Az önkéntesekkel kötött szerződések, teljesítménylapok és egyéb kiegészítő dokumentumok a program ideje alatt végig naprakészen kezeltük. A dokumentumok rendezése időrendi sorrendben történt, a regisztrációs szám mellé minden önkéntes megkapta a saját számát. A dokumentumokat papíron és digitálisan is archiváltuk, digitálisan személyes adatlapok és összefoglaló táblázatokat is készítettünk, amit negyedévente rendszeresen leadtunk a mentorunknak. Az adminisztrációs anyagunk jól áttekinthető információs bázissá vált.

Továbbá a nyilvántartási szabályzatnak megfelelően kezeltük és kezeljük az önkénteseinkre vonatkozó adatokat, harmadik személynek nem adjuk ki, papíralapon és digitálisan is archiválva védett helyen tároljuk.

g. A konstrukció céljának megvalósításához szükséges kommunikációs tevékenységek (elért eredmények, értékelésük)

A projektben közvetlenül érintett kollégákkal naponta találkoztunk és megbeszéltük a feladatokat, folyamatosan egyeztettünk, ebbe a csoportba tartozott a projektvezető, a szakmai vezető, apénzügyi vezető és az DARTKE egyesület elnöke. A programokhoz tartozó dokumentumokat email keresztül juttattuk el egymáshoz, ezenkívül telefonon is rendszeresen érintkeztünk, amikor nem egy helyen tartózkodtunk. Egymás között a kommunikáció jól működött, hiszen mindenki naprakészen tudta, hogy hol tart a projekt folyamata, és mennyire tartjuk a kitűzött cél felé halladást.

Az együttműködő szervezetekkel a hirtelen felmerülő problémákat főként telefonon intéztük, a további egyeztetés egyébként a hetente illetve havonta tartott beszámolókon vagy megbeszéléseken személyesen történt. A közösen szervezett programok tervezéséhez és értékeléséhez természetesen eredményesebbnek bizonyult a személyes találkozó, mert egy

ilyen megbeszélésen több ötlet is felmerülhet, ami mérlegelés után a legjobb megoldást szülheti.

Az önkénteseinkkel plakáton, telefonon, weben, személyesen, illetve email-en keresztül folyt az információcsere. A plakátnak a toborzás során volt szerepe, később a telefon és a személyes találkozások voltak a meghatározó kommunikációs felületek.

Deszk önkéntesség után érdeklődő lakóival a helyben működő irodánkban személyes megbeszéléseken sikerült a kapcsolatot felvenni, a falu egész lakosságával pedig a Deszki Hírnökben havonta megjelenő cikkünkön keresztül tudtuk az eredményeinket és a terveinket megosztani.

Az egyéb érdeklődők a weblapunkon <http://onkentes.dartke.eu/> keresztül tudtak/tudnak informálódni az eseményekről, ezenkívül a facebookon is kialakítottunk egy csoportot, ahol a rendezvényeink jól nyomon követhetők. A sajtótájékoztatón összefoglalva osztottuk meg tapasztalatainkat a város lakóival és a téma után érdeklődőkkel. A weben keresztül továbbá hozzászólhatnak és javaslatokat tehetnek és érdeklődhetnek azok, akiket az önkéntesség eszméje megérintett.

3. Az önkéntes program értékelése:

a. Elérte- e célját az önkéntes program?

Az önkéntes program elérte a célját az alábbi tevékenységek biztosításával.

- Deszken egy önkéntes pont létrehozásával hozzájuttattuk minden korosztály tagját mindazon információkhoz, mely az önkéntességgel kapcsolatos,
- információs kampány segítségével az önkéntes ponton kívül is népszerűsítettük az önkéntességet,
- önkéntes lehetőségeket gyűjtöttünk, illetve önkénteseket közvetítettünk ki,
- hátránykompenzáló, esélyegyenlőségi területen javulást értünk el az önkéntesek segítségével,
- segítettük a célcsoporttagokat olyan készségek kifejlesztésében, amelyek segítik az életben való eligazodásukat és aktív állampolgárrá válásukat.

Mindennek segítségével nem csupán önkénteseink saját társadalmi beágyazottsága javult, hanem mások magasabb fokú integrációjához is hozzájárulhatnak.

b. Választ tudott-e adni a helyi szükségletekre az önkéntes program?

Amennyiben teljes mértékben, miben rejlett megítélése szerint a siker?

Milyen érzékelhető változást eredményezett a program a bevont önkéntesek életében?

Igen, választ tudott adni, hiszen az általunk célul kitűzött célcsoportokat elértük és meg tudtuk szólítani. A hátrányos helyzetűek megsegítése, mint a gyerekek Deszken, Szegeden és Hódmezővásárhelyen az önkéntes pedagógus hallgatókon keresztül a családok és az iskolák hatékony támogatásával. Több gyerek, javuló tendenciát mutatott az iskolai eredményeiben és a magatartásában is. A deszki iskolában rajzpályázatot hirdettünk, a gyerekeknek az önkéntességet kellett lerajzolniuk, így jobban megismerhették a gyerekek és a családjuk az

önkéntességet.

A rászoruló idősebbek körében Deszken és Újszentivánon számítógépes képzéseken vettek részt és a ruhaadományok hasznélvezői és a pakolás valamint a „ruhabörze” lebonyolításában is részt vettek.

A munkanélküliek körében nyelvtanfolyamot hirdettünk, amit egy szintén munkanélküli angoltanár lelkes támogatásával tudtunk megvalósítani.

Az önkénteseinket a tevékenységük ellátása mellett, sokszor a szervezésbe is bevontuk, sok új ismeretséget kötöttek, nemcsak az önkéntes csoporton belül, hanem a feladatellátás helyszínén dolgozókkal is, vagy éppen a tanulóikkal. Ez növelte az önbizalmukat, a kommunikáció területén történt fejlődésüket ők maguk is észrevették, könnyebben megszólítanak már idegeneket. A segítségnyújtás, bármely területen ahol a boldog tekinteteket látták és tudták, hogy részesei a megvalósításnak az önértékelésükre nagy hatást gyakorolt. Néhányan bíztak abban, hogy majd közvetlen álláslehetőséghez is jutnak az önkéntesség által, ez sajnos végül nem valósult meg, de a képesség, amivel állást tudnak majd szerezni, határozott mértékben növekedett. Az évek óta munkanélküli önkénteseink közül többen el tudtak helyezkedni a projekt időszaka alatt, ebből arra a következtetésre jutottunk, hogy valamilyen készség vagy képesség mégis fejlődött náluk. Az aktivitásuk és érdeklődési területük bővülésével a program ideje alatt pozitívabb irányba változott a munkakeresési ambíciójuk.

c. Az együttműködések tapasztalatai - együttműködés a helyi mentorral, az önkéntesekkel, az önkormányzattal, a munkaügyi központtal, az önkénteseket fogadó szervezettel (önkormányzati vagy állami intézménnyel, vállalatokkal, egyéb civil szervezetekkel), az önkéntes centrumokkal

Mentor:

A TALENTUM Önkéntes Centrum mentorával a projekt ideje alatt végig gördülékenyen ment az együttműködés. Az első lépéseinktől kezdve a segítségünkre voltak, jól tudtuk kamatoztatni az átadott tapasztalataikat, és az önkéntességbe vetett közös hitünk biztosította az önkéntes programunk sikerének az alapját. Az önkéntesek adminisztrációjának és dokumentumrendezési elveinek átvételével, pontos és áttekinthető dokumentációval rendelkezünk az önkénteseinkről és programjainkról. Illetve rendszeres találkozóinkon tovább finomítottuk a dokumentációs és toborzási módszereinket. A mentorunk a toborzásban is tevékenyen részt vett, hozzászólásaival és jelenlétével tovább erősítette csapatunk hatékonyságát. A programok tervezésében, gyakorlatias ötleteivel támogatta az előre-menetelünket.

A mentorunk, a heti megbeszéléseken felül, havonta összehívta az önkéntes pontok szervező és irányító kollégáit, ahol mindenki beszámolt az elmúlt időszak tevékenységeiről, sikereiről valamint a kudarcokról. Az ilyen tapasztalatcseréken sokat tanulhattunk egymástól, felesleges erőlködéseket kerülhettünk ki és néhány ötletünkbe bátrabban vághattunk bele. Havonta értékelte az elért eredményeinket, ezek alapján könnyebben tudtuk tervezni a következő hónapra váró feladatok részleteit.

Önkéntesek:

Az önkénteseink körében már az első hetektől kezdve, sikerült csapatszemléletet kialakítani. Szerda esténként találkozók tartottunk, ahol toborzás mellett élménybeszámolókat tartottak az elmúlt hét eseményeiről, és ez által az új érdeklődőket könnyebben be tudtuk vonni a programba. Az önkénteseinkre jellemző az őszinte segíteni akarás, (63 fő munkanélküli önkéntesünk volt, akik közül hatan kértek igazolást, a munkaügyi központ részére, az igazolás kiadása után azonban tovább folytatták az önkéntes tevékenységüket). Néhány önkéntesünk csak 1-2 alkalommal vett részt a tevékenységben, de ez nem volt jellemző, a nagytöbbség a „törzsgárdához” tartozik. A legfiatalabb önkéntesünk 15 éves, a legidősebb pedig több mint 65 éves. Ez a néhány adat jól mutatja, milyen széles körben van érdeklődés az önkéntességre.

Az önkénteseinkkel nagyon jó, kollegiális viszonyt ápol szervezetünk, ez pedig további együttműködések, valamint a kapcsolati háló bővítésére ad lehetőséget. Az önkénteseink között hosszú távú baráti kapcsolatok születtek, egymást és a szervezetünket is támogatják, erősítik. A programban együttműködő szervezetek és intézmények képviselőivel, dolgozóival a rendszeres együttműködések alkalmával, szintén erősödött a kapcsolat az önkéntesek között, valamint a szervezetünk és a részvevő szervezet közötti viszony.

Önkormányzat:

A pályázatban egy önkormányzati együttműködés volt az elvárás, nekünk sikerült a Deszki Önkormányzaton kívül még az Újszentiváni Önkormányzattal is együttműködni, közös programokat szervezni és ezt egy-egy együttműködési szerződésben dokumentálni. Mind a két önkormányzat maximálisan támogatott minden önkéntes programmal kapcsolatos elképzelést, előfordult, hogy még a baráti, családi kapcsolataikat is megmozgatták a közös jó ügy érdekében. A deszki önkormányzattal sikerült szorosabb kapcsolatot kialakítani, a polgármester személyes ügyének tekintette az önkéntes programot, ezért a siker érdekében folyamatosan követte az eseményeket, havonta 2-3 alkalommal találkoztunk és megbeszéltük, milyen feladatok ellátásával tudnák részt venni a falu társadalmi, közösségi életének fellendítésében. Több deszki civil szervezettel és intézménnyel, rajta keresztül vettük fel a kapcsolatot, támogatásával hatékonyabban és gyorsabban sikerült a kezdeti nehézségeket leküzdenünk. A falu rendezvényein az önkormányzat helyet biztosított és együttműködőként vehetünk részt, ahol megmutathattuk magunkat, toborozhattunk és terjeszthettük az önkéntesség eszméjét, valamint önkénteseink tevékenyen részt vettek a kivitelezésben.

A deszki önkormányzat vállalta az önkéntes program további támogatását egy díjmentes iroda formájában. Az együttműködéséről biztosított bennünket, egy három évre szóló együttműködési szerződés kötöttünk. A jövőre tekintve, szeretnénk jobban elmélyíteni a kapcsolatot a deszki önkormányzattal és még további településeket áll szándékunkban bevonni az önkéntesség ügyének terjesztésébe.

Önkénteseket fogadó szervezettel (önkormányzati vagy állami intézménnyel, vállalatokkal, egyéb civil szervezetekkel):

Minden önkénteseket fogadó szervezettel együttműködtünk, közös programokat, akciókat, tevékenységeket terveztünk és valósítottunk meg, így szélesebb kapcsolati rendszerrel és nagyobb hatékonysággal tudtuk lebonyolítani a felmerülő feladatokat. A szervezetünk több intézménnyel és szervezettel, szoros munka és baráti kapcsolatot tudott kialakítani és az

önkéntes programon továbbműködtetése, szélesebb civil és intézményi együttműködés támogatásával tud folytatódni.

A civil fogadó szervezetekkel könnyen fel tudtuk venni a kapcsolatot, és a civilekre jellemző hasonló gondolkodás miatt a programok szervezése és megvalósítása is olajozottabban történt.

Az intézményi fogadó szervezeteknél, néha felmerültek bürokratikus problémák, de ezek nem személyi, hanem rendszerbeli akadályok voltak. Az intézmények vezetői a lehetőségekhez képest próbálták mérsékelni a gondokat, hiszen az intézmény érdekeit az intézmény vezetője tudja a legjobban szem előtt tartani.

Az önkéntes centrumok

A DARTKE egyesület az Önkéntességgel az Integrációért programjához kapcsolódóan a Szegedi TALENTUM Önkéntes Centrummal tartott fenn szerződéses együttműködési viszonyt. A szegedi önkéntes centrum, havonta rendezett találkozót a környéken működő önkéntes pontok részére, ahol gondos házigazdaként fogadta a résztvevőket és információi segítségével könnyítette a program végrehajtását. Az összejöveteleken a mindenkit érintő problémákon túl az egyedi gondok megoldására is hangsúlyt fektettek, tapasztalataikkal, ötleteikkel vagy éppen egy-egy speciális probléma felmerülésekor még a kapcsolataikat is megmozgatták annak érdekében, hogy megoldás szülessen.

Budapest, Önkéntes Központ Alapítvány (ÖKA) is a segítségünkre volt, részt vettünk egy kétnapos képzésen, ahol a budapesti vezetők és oktatók a képzést lebonyolították, valamint az ország több részéből érkező Önkéntes Pontok küldöttjeivel a képzési napok végén eszmecserék, tapasztalatcserék a beszélgetéseket alkalmával tágíthattuk látókörünket, a személyes kapcsolatok pedig elmélyülhettek.

d. Tervezi-e a program folytatását?

Az együttműködő intézményekkel már a projekt lezárása előtti időszakban szóbeli egyezségeket kötöttünk, sőt van olyan önkormányzat, akikkel már az együttműködési szerződést is megkötöttük az Önkéntes Pont továbbműködése érdekében. A közreműködő civil szervezetekkel való egyeztetéseken, minden szervezet jelezte, hogy támogatója lenne az önkéntes program folytatásának.

Az önkénteseink (a törzsgárda) tagsága már alig várják a folytatást, és még szeretnék több önkéntest bevonni az önkéntes tevékenységeikhez, létszámukat bővíteni, minél szélesebb körben megismertetni a lakossággal

Az önkéntesség a társadalom összetartó erejét növeli, hatását és fontosságát, az emberi szervezeti kapcsolatok bővítésében érezhető, a gazdasági értékei, akár mérhetőek is lehetnek, csak ez a néhány tény is jól mutatja, hogy az önkéntes program nélkül, társadalmi, szociális és gazdasági területen mennyivel lennének szegényebbek.

e. Tervezi-e további önkéntes program megvalósítását?

A szándék mind az önkéntesek, mind a szervezetek részéről nyitottságot mutat a további önkéntes program folytatására. A projekt zárása óta is voltak már anyagi erőforrást nem igénylő akcióink és programjaink, amit a későbbiekben is szándékunkban áll folytatni. A folyamatában lévő programokat továbbra is működtetjük, pl.: gyerekek mentorálása,

ruhabörze, nyelvoktatás.

f. Programjának mely elemeit tartja a továbbiakban széles körben terjeszhetőnek?

A szociális területen végzett adománygyűjtés és adományok osztása, ruha, könyv, cipő és egyéb a háztartásokban felmerülő feleslegek összegyűjtése és kiosztása a rászorulóknak körében több szempontból is fontos. Sok rászorulónak az egyetlen lehetősége az „új” ruha hozzájutásának, ami mellett még a környezettudatosság, gondoskodás másokról is fontos eleme, csak néhány példát említve.

A hátrányos helyzetű gyerekekkel való foglalkozás talán az egyik legfontosabb feladat, amit csak szervezett körülmények között tudunk elképzelni, aminek a szervezéséhez és működtetéséhez egy önkéntes pont megfelel.

Az önkéntesség eszméjének terjesztése is a fontos feladatok közé tartozik, az imént említett fontos célok, minél hatékonyabban tudjanak működni és azért, hogy társadalmi támogatottság is nagyobb legyen.

4. Az adott időszak során felmerült kérdések, válaszok, megoldásra váró problémák köre

A projektünket az eredmények és vélemények alapján sikeresnek találtuk. Az infrastruktúra a projektből biztosítva van további feladatok megoldásához. A továbbműködést is biztosítani tudjuk, ami az emberi és szervezeti oldaláról is együttműködő és támogató. Néhány dologgal kapcsolatban még nem látunk tisztán. A pályázatban a hátrányos helyzetűek minél szélesebb körben való bevonása volt az egyik cél, a társadalmi integrációjuk miatt, amiben számukat és aktivitásukat tekintve sikert értünk el. Azonban azok a hátrányos helyzetű önkénteseink, akik lelkes támogatói az önkéntes programnak, anyagilag nem tudnak hozzájárulni a sikerekhez. Az infrastruktúra fenntartásában nem tudnak részt venni, a rendezvényeinkre pl.: a plakátok, fénymásolópapír, utazás, ásványvíz akár egy gyermekeknek tartott kézműves rendezvény materiális javainak biztosítása, stb. egyelőre még megoldatlan.

Ahogy az adományok gyűjtése és kiosztása is megoldatlan egyelőre igaz, hogy van egy lelkes vállalkozó, akitől bármikor kölcsönkapunk egy kisteherautót, de a tankolását már nekünk kell megoldani.

Valamekkora összegre szükség lenne, a gördülékeny továbbműködés érdekében. Talán egy pályázati lehetőség segítené a helyzetet. Esetleg egy teljesen új toborzási struktúrát kell megpróbálni, ahol a tehetősebb polgárok, nem feltétlenül tevékenyen, de anyagi támogatásukkal járulnának hozzá az önkéntes programhoz, de ez az elképzelés több szempontból sérülékeny és bizonytalan.